

NOVA DOBA

Državna licejska knjižnica
KULJARSTVO V CELJU
Mestni občinski oddelek v Ljubljani

Stane letno 60 Din, mesečno 5 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi za mm višine stolpca 50 p. Reklame med tekstom 70 p.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst., Telef. 53.
Upravništvo: Strossmajerjeva u. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Celje, dne 18. febr. 1923.

Dostikrat čujem od političnih prijateljev ono veliko resnico, ki jo lahko opazimo vsakdo, da leži namreč največja sila klerikalne stranke v njeni strankarski organizaciji, ki je razporejena od vrha, od vodstva pa do najmanjše strankarske edinice v posamezni občini ali župniji. Tega nima prav nobena druga stranka na Slovenskem, to dejstvo pa ni prav nikak čudež nezveličavne klerikalne ideje, je le plod in rezultat dolgoletnega vztrajnega dela, ki ne pozna nikdar počivanja, ki zahteva celo armado delavcev, ki so trajno na delu, da vzdržujejo žive stike s strankinim vodstvom. V tem pogledu so vse napredne stranke na slabšem, ker jim manjka delavcev, pa tudi pravega smisla za organizacijo. Klerikalna stranka ima pred vsemi drugimi to veliko prednost, da ima v vsaki župniji 1 — 2 absolutno zanesljiva in politično agilna delavca, to sta župnik in kaplan, ki svoji prosti čas posvečata organizaciji klerikalne stranke. Ker pa ima duhovščina poklicno mnogo živoga stika z narodom v cerkvi in izven cerkve in ker svojega cerkvenoverskega poslanstva ne loči od politike, kakor bi bilo to v interesu cerkve in morale, je bilo to v interesu cerkve in morale, je povsem naravno, da ima duhovščina v vernem narodu silno mnogo moči in utpliva. Politične laži in sleparije se narodu prikazujejo in pridigujejo v tako tesno prepleteni mreži in zvezi z verskimi nauki, da manjzgodni verniki ne znajo ločiti, kje se gre za verske resnice in kje se gre za klerikalno politiko, ki je narodu škodljiva.

Na stvari ne spremeni v principu nič, ali je napredni narodni živelj pri nas na Slovenskem razcepjen še na toliko neprešteti stranke, ki se medsebojno pobijajo v največje zadoščenje in krepitev klerikalizma. Končno se v celnem tem boju gre edino zato, da odpremo narodu oči, da bo sam zmožen slediti resnici in ločiti cerkev in vero in duhovnika od klerikalne politike. To je ves cilj, ki ga morajo zasledovati vse naše zares narodne stranke, ki hočejo, da narod napreduje, ne pa da pada v še večjo duševno odvisnost tistih, ki verski čut naroda izrabljajo v svoje politične svrhe.

Vsled razcepljenosti naprednih strank pa je to delo v našem narodu oslabele. Samo navdušenje, in se tako lepo stanovsko — rečimo kmetijsko navdušenje — ne zadošča, ne more mislečemu našemu kmečkemu možu trajno zadoščati, ker sama agrarna fraza še ni dovolj za življenje našega malega kmečkega človeka, ki ga njegova zemlja ne more prerediti. Ako je agrarizem, ta kmečkogospodski, kakor se je razvil tudi po Slovenskem v korist in dobro veleposesniškom in še za silo boljšim kmetom, živinskim prekupcem in mesarjem izvoznicarjem, še ni s tem rečeno, da ni v tej obliki naravnost poguben za malega slovenskega kmetiča, ki mora razun krompirja, zelja, repe, fižola in nekaj koruze kupovati vse, kar mu treba za življenje, njemu in njegovi družini. O obrti, trgovini velja v mnogo večji meri isto — da o delavcu in trdniku, ki sta navezana na gotovo plačo sploh ne govorimo. Mi Slovenci živimo sicer danes v agrarni državi, zato pa še dolgo nismo in nikdar ne bomo agraren narod, ki bi smel tirati agrarno — kmetijsko politiko, ki je politika za kmetijsko gospodarstvo slovensko, ne pa za slovenskega kmeta, kakor je po ogromni večini. Kedar bo naš narod znal računati, koliko mu koristi draga moka, mast in meso ki ne ubija samo slovenskega delavca in uradnika, ampak tudi slovenskega obrtnika in večino slovenske male kmetije, bo prišel tudi lažje do spoznanja,

da ni na pravi poti, ako se stanovsko loči in zapre politično od vseh tistih, ki nimajo hišice in kravce, s katerimi bi pa v slogi in skupnosti mogel doseči mnogo za izboljšanje skupnega težkega položaja. Mi Slovenci smo poljedelsko, po obsegu posestev in rodovitnosti zemlje v novi domovini imamo, neznatna pokrajina. Naš obstoj in naša prihodnost leži v delu in zaslužku, ki nam ga mora nuditi obrt, industrija, trgovina ter specialne panoge gospodarstva, ki se morajo umno in ekonomično gojiti. V spoznanju te resnice pa leži največja zapoved za naš obstoj in razvoj v naši skupnosti — ne pa v stanovski in strankarski raztrganosti, kakor jo pridigujejo samostanovske stranke. Ta zavest skupnosti in enotnosti za vse narodne stranke, ki žele resničen napredek, je potrebna in morda še tembolj, ko vidimo, kako objema klerikalizem vse sloje naroda v svoje mreže ter jih goni v boj proti državi. Ta boj proti državi, podpihovan s to strastjo, kakor jo vidimo, je brezupen in neizmerno škodljiv, čas bo pokazal, da je bil bolj škodljiv nam kot državi, ki je močnejša ko naš košček slovenske zemlje in en milijon majhnih, razdrapanih, na nešteto strank raztrganih Slovencev, ki bi nikdar ne smeli pozabiti, da je nad pol milijona krvnih bratov ostalo izven mej nove države v Italiji in Avstriji.

Sredi tega kaosa, visoko vzvišena nad prostituiranjem značajev, kakor se odigrava danes pred našimi očmi, stoji ideja jugoslovanske dem. stranke. Kljub dosednji malo razviti organizaciji je jaka dovolj, da je vržala doslej koncentričen ogenj iz vseh strani. Berite dnevno časopisje vseh drugih strank, kako zložno in v obzoru padajo na nas, ki nas polagajo v grob odkar živimo, ko smo vendar po številu tako neznatni, da bi človek za naravno smatral, da ne zaslužimo toliko pozornosti nasprotnikov. — To nam iz sovražnih vrst izpričuje silo naše jugoslovanske ideje, ki jo je naša stranka prinesla iz avstrijskih dnij, ideja ki je podlaga zdravega razvoja edinstvenega naroda v današnji svobodni domovini. —

Nasprotne stranke so razvile volilni boj z vso silo in strastjo, vrši se burno tekmovalje, kdo bo višje licitiral, kdo bo več obljubil narodu. Ljudstvo poslušajo in se počuti trenutno dobro, saj mu demagogi prinašajo na voline shode in za volitve davčne olajšave in spremembe v vojaškem službovanju, obljube, ki vlečejo prav tako kakor obljube bednim nameščenem, da se jim zvišajo njih prejemi. V teh razmerah ni čas, da inteligenca omahuje in se ozlovoljena odteguje od soodločevanja, na njej je ležeče, ali bo zmagala demagogija, laž in kulturno nazadnjaštvo, ali pa pride z njenim delom do moči jugoslovanska demokratska stranka s svojim jasnim nacionalnim kulturnim in socialnim programom, ki je pravtako v našem interesu kakor je v interesu države, ki ne sme postati ne velesrbska domena ne predmet slovenskih demagoških izkoriščevalcev.

Iv. Prekoršek.

Zbor zaupnikov JDS iz ljubljanske in mariborske oblasti,

ki se je vršil v nedeljo 18. marca v Ljubljani, je bil veličastna manifestacija jugoslovanske demokracije, tako po ogromni udeležbi kakor po temeljitih razpravah in važnih sklepih, ki so bili storjeni. Nad vse razveseljivo je bilo dejstvo, da je bilo iz Kranjske dežele 350 delegatov zaupnikov, ki so med

700 skupnimi delegati javno izpričevali moč stranke, ki v najtežjih bojih ne propada, pač pa vidno in dnevno raste. Zborovanje sta menjajoče vodila predsednika ljublj. in marib. organizacije gg. dr. Žerjav in Rebek, prisrčno in navdušeno aklamirana od zborovalcev. Shod je otvoril g. dr. Žerjav s prisrčnim pozdravom delegatov iz mariborske oblasti, zagotavljajoč jih iskrene pomoči v boju, ki smo mislili, da je že dobojevan — narodni boj, ki je pa po krivdi sedanjih vladnih mogotcev stopil nanovo v tako akuten štadij, da zahteva pozornosti celokupne naše stranke in njenega odpora, da nam brezvestni kupčevalci iz sebičnih strankarskih nagibov ne napravijo naših nacionalnih pridobitev iz dnij osvobojenja. Nabitno polna velika dvorana Narodnega doma je odmevala pritrjevanja. Poročila o prizadevanjih strankinega vodstva za ustvaritev enotne napredne fronte, ki žal niso rodila uspeha je sledilo podrobno poročilo o pogajanjih za Ljubljano, kjer je JDS šla v ponižnosti že dalje, ko je smela z ozirom na čast stranke in ideje, ki se ne sme do brezmejnosti poniževati pred onimi osebami, kojim njih poslovni značaj dovoljuje, da so vsak dan v drugi stranki.

Ako je šlo vodstvo JDS tako daleč, je storilo to le radi tega, ker mu je na tem, da zaščiti uradniške interese ter pripomore do zastopstva zastopniku teh interesov, ki so eminentno važnega državnega pomena. Ako bo narodno-napredna-radikalna zveza v Ljubljani šla tudi preko teh najskrajnejših ponudb na dnevni red, nastopi JDS tudi v Ljubljani samostojno z uradniškimi kandidatom prof. Reisnerjem in namestnikom iz pridobitnih slojev. Zbor je soglasno odobril poročila o pogajanjih ter vzel na znanje kandidatne liste, kakor so bile predložene po okrajih. Sprejete so bile resolucije, kojih en del priobčujemo že danes, resolucije narodnih železničarjev, tičočne se prometa in podržavljenja južne železnice, kakor tudi celotno poročilo o shodu priobčimo prihodnjič.

Resolucije zbora zaupnikov JDS ljubljanske in mariborske oblasti.

I.

Zbor zaupnikov JDS ljubljanske in mariborske oblasti, zbran v Ljubljani dne 18. februarja 1923 z zadoščenjem gieda na Demokratsko stranko, ki je baš sedaj v volilni borbi pokazala, da se kot največja stranka v državi zaveda velikih nalog, ki jih stavi nanjo narod in država. Z velikim zadoščenjem gledamo kako je Demokratska stranka od vseh strank v državi obvarovala svojo vzorno disciplino in solidarnost, kar je največje jamstvo za bodoče parlamentarno in državniško delo. Zbor zaupnikov pozivlja vrhovno vodstvo Demokratske stranke v Beogradu, da neomajno vstraja na svojem zgodovinskem poslanstvu biti konsolidaciji naše mlade države največja opora, istočasno pa obeča, da bo tudi naše krilo na severozapadni granici, če tudi se ima boriti na več front s fanatiziranim in od demagogov zaslepljenim neprijateljem storilo svojo dolžnost, zavedajoč se, da je le tako mogoče našem delu naroda ter vsem njegovim slojem priboriti zadovoljstvo. Prosim pa, da nam ostane Demokratska stranka tudi v bodoče tako mogočna zaščitnica in podpornica, kot je bila v preteklosti.

II.

Zbor zaupnikov smatra za svojo iz najvišjih državnih in nacionalnih interesov narekovano dolžnost na ves glas protestirati, da narodnoradikalna

stranka vlada in njeni eksponenti s političnim mešetarnjenjem v svrhu pridobitve nekoliko tujerodnih glasov, spravljajo v opasnost naše dragocene nacionalne pridobitve, ki so nam tem dražje, ker so one edino zadoščenje, ki jih ima naš del naroda za krute stoletne krivice povzročene po naših mestih od nasilnega nemško-habsburškega režima. S tem nemoralnim političnim barantanjem se stavlja v opasnost naša severna granica, ljudstvo samo pa spravlja v obup. Svarimo sodržavljane nemškega rodu naj se ne dajo zapeljati po zvijačnih vabah v pangermanske politične vode. Jugoslovani smo močni dovolj, da s pomočjo parlamenta in izven njega kot ujedinjeni nacionalni element, zaprečimo vsak poskus izvedbe take politike, ki bi ogrožala naše nacionalne interese. Svarimo vlado in Nemce, naj v svoji nepremišljenosti in nepredvidnosti ne kličejo nazaj nacionalnih bojev, ker ti drugače končati ne morejo, kakor z iztrebljenjem vseh sovražnih nam elementov.

III.

Zbor zaupnikov JDS najodločneje protestira proti zlorabi, ki jo uganja nad uradništvom režimsko radikalna vlada s svojimi eksponenti. Za pritisk, ki ga izvajajo kompetentna mesta nad uradništvom v volilne svrhe, za preganjanje uradništva iz zgolj političnih ozirov, ne najdemo le besede obsodbe, marveč zahtevamo tudi, da se krivci zglasnega režima brezpogojno stavijo pred obtožbo, da jih zadene zaslužena kazen. Istočasno protestiramo, da je radikalna vlada odklonila v finančnem odboru vse predloge za večje izboljšanje materijelnega položaja uradništva. Zbor zaupnikov JDS naroča vodstvu stranke, da omogoči v Ljubljani na vsak način kandidaturu zastopniku uradništva, ker je v danih razmerah edino tako mogoče, da dobi uradništvo v novi skupščini vnetega in sposobnega zagovornika njegovih teženj, zlasti v boju za neodložljivo sprejetje službene pragmatike.

IV.

Zbor zaupnikov ugotavlja, da je JDS z veliki naporji, z nepopisnim samozatajevanjem in podrejanjem eminentne strankarske interese napredni stvari, storilo vse, da bi se omogočil v Sloveniji skupen nastop naprednjakov proti klerikalni in radikalni reakciji. Pred vso javnostjo ugotavljamo, da zadene odgovornost za posledice nepopustljivosti ter za to, da se z neslogo jači propadajoči klerikalizem stranke, ki se iz strankarske ali osebnih mrženj niso hotele pridružiti naprednemu bloku. Pozivljamo naprednjake vseh vrst, da vodstvom svojih strank, ki so omogočile enoten nastop naprednjakov, izrečejo nezaupnico s tem, da oddajo pri volitvah za narodno skupščino svoje kroglice za demokratske kandidate. Tako je mogoče, da ne oziraje se na brezobzirnost in špekulantstvo poedinih političnih voditeljev volilci sami rešijo napredne pridobitve zadnjih let ter pošljejo v parlament moče, ki so kot člani najjačje stranke in po svoji delavnosti sposobni, da zastopajo interese naprednjakov.

Politične vesti.

Radikalno nemške kandidature na Štajerskem. Iz poučenih virov doznavamo, da se je pojavila med štajerskimi Nemci vsenemška partija pod vodstvom mariborskega Naska in dr. Kupnika, slovenskega odpadnika iz Podplata, ki hoče samostojno v volilni boj. Druga struja obstoja iz zastopnikov nemške in nemškutarke obrti in trgo-

vine, ki je brezpogojno za radikalno stranko, zamašajoč se na dane obljube in koncesije, ki se objavijo šele po volitvah. Tretjo skupino Nemcev vodi dr. Orosel v Mariboru, ki nadaljuje pogajanja z radikali.

Iz radikalne strani se v tej zvezi postavlja kandidatura fin. min. Stojadinoviča kot nosilca na Štajerskem in s srezkimi kandidati kojih imena, ko bodo oficijelna, bodo naravnost osupnila našo javnost. Quod licet Jovi...

Posvetovanje o volilni taktiki v Sloveniji. Dne 16. tm. so se vršila v Beogradu v glavnem odboru radikalne stranke posvetovanja o volilni taktiki v Sloveniji. Posvetovanj se je udeležil tudi pokrajinski namestnik Hribar. Dr. Ninčić je odklonil kandidaturu kot nosilec radikalno-nemške liste v Mariboru, nakar je ponudil glavni odbor to mestu fin. ministru dr. Stojadinoviču.

Pravomočnost pogodbe z Italijo. Ratifikacijske listine se izmenjajo danes v torek. Paritetna komisija bo imenovana v petih dneh. Naloga italijanske delegacije bo, da nadzoruje izpraznitve Sušaka, določi definitivne meje med Reko in Jugoslavijo izvede evakuacijo tretje cone. Po uradnih podatkih se nahaja le 120 karabinerjev, 18 finančnih stražnikov in v Zadru še 20 vojakov. Na Sušaku in v ostali okolici Reke se nahaja en italijanski bataljon. Delta in luka Baroš se smatra za sporno ozemlje in se ne evakuira.

Pokrajinski namestnik Hribar v Beogradu. Pokrajinski namestnik Hribar je došel v Beograd, da poroča o pogajanjih z različnimi političnimi grupami v Sloveniji v svrhu podpore radikalne stranke. Hribarja je sprejel Pašič v avdienci, izrekel mu je obžalovanje, da ne more priti v Ljubljano. Hribar je ponovno urgiral razpust Orjune.

Vlada in volilna svoboda. Minister notranjih zadev Vujičić je izdal naredbo, v kateri pravi, da zadnje dni gotove osebe delajo na to, da bi kršile volilno svobodo. Govore in pišejo proti edinstvu države, proti državni ustavi, proti ureditvi države in celo proti osebi vladarja. Drugi zopet si prisvajajo nasilno atributo oblasti, pričemur napadajo državljane in ustanove. Tudi kažejo skrajno nestrpnost proti državljanom tuje narodnosti. Tako postopanje nasprotuje zakonom in se najstrožje obsoja. Za to zahteva od podrejenih oblasti, da pobijajo vsako nedopustno in protizakonito dejanje. To naredbo komentirajo beograjski listi različno. Predvsem omenjajo nezakonito oviranje kandidatov demokratske in zemljoradniške stranke. Za nosilca liste v ljubljanskem okraju je bil potrjen dr. Zupanič. Ako bi dr. Stojadinovič ne hotel prevzeti, prevzame dr. Zupanič tudi štajersko listo. G. Hribar je trdil glede Ljubljane, da stoji nova narodno-napredna stranka trdno na njegovi strani in da bo v slučaju volilnega uspeha njen poslanec se pridružil radikalni stranki. Radikalci ne nastavijo v Ljubljani svojega kandidata, ampak bodo podpirali narodno-napredno stranko. Glede Maribora zahtevajo Nemci, da bodi srezki kandidat eden od njihovih eksponentov, o čemur se pogajajo zadnje dni z dr. Oroslom. »Deutsches Volksblatt« potrjuje indirektno vsebino nemško-radikalnega kompromisa. Uvodoma povdarja, da leži Maribor sredi Nemcem prijaznega in nepristranskega ozemlja. Tamošnji Nemci so dobri državljani, vendar je stanje med Nemci in Slovenci v Mariboru zelo napeto.

Italijanski senat odobril santmargheritske konvencije. Dne 16. tm. se je vršila seja rimskega senata, na kateri je poročal senator Scialvia o santmargheritskih konvencijah. Mussolini se je odrekel vsaki besedi. Debata je bila precej živahna. O pogodbi sta govorila senatorja Tomasini in Civacci, nakar je povzel besedo senator Rava, ki je izjavil, da je vzel na znanje Mussolinijevo izjavo, da ta pogodba ni končnojavna. Mussolini je korigiral to izjavo z medklicem: »Izjavil sem, da nobena pogodba ne pomeni nič definitivnega«. General Giordano je izjavil, da je bilo ratificiranje rapalske pogodbe neizogibno. Zapadna meja Italije je sicer nezavarovana, a bodočnost bo prinesla rešitev tudi tega vprašanja. Po daljši debati je Scialvia povdarjal, da se mora dogovor ratificirati ter je boljše, da se ne govori

preveč slabega o Italiji. Nato je senat z večino glasov sprejel pogodbo.

Odnosaji med Jugoslavijo in Bolgarijo. Vrhovni svet zemljoradniške stranke v Sofiji je po petdnevem zasjedanju sprejel med drugim resolucijo, ki odobrava izjavo ministrskega predsednika Stambolijskega o Macedoniji. Stambolijski je namreč o priliki svojega poseta v Beogradu izjavil beograjskim novinarjem, da sedanja vlada in vsi zemljoradniki ne smatrajo Macedonijo za bolgarsko ter da sploh o Macedoncih ne marajo nič slišati ne le o onih, ki so v kraljevini SHS, temveč tudi o onih, ki žive v Bolgariji. »Obžalujem«, je rekel, da Bolgarska nima kakega otoka v kolonijah, da bi tja poslala vse Macedonce, potem bi bil mir na Balkanu. Zaradi te izjave so ga Macedonci v Sofiji ljuto napadli. Ko je Stambolijski bival v Lausanni, so poslali tjakaj agente, da bi ga ubili, kar se jim pa ni posrečilo. Na seji 15. tm. je naš ministrski svet podpisal sanitetno konvencijo z Bolgarsko, kar je prvičkrat do novih odnosov med Jugoslavijo in Bolgarijo izza leta 1915. Drugi teden se bo sestala v Nišu mešana jugoslovanska bolgarska komisija, ki bo razpravljala o ukrepih proti komitaški akciji.

Kancelar Seipel pride v Beograd. Dne 20. tm. odpotuje avstrijski državni kancelar dr. Seipel v Beograd preko Maribora in Zagreba, v spremstvu zunanjega ministra dr. Grünbergerja in štirih finančnih strokovnjakov. Kancelar se bo mudil v Beogradu pet dni in bo sprejet tudi od kralja v posebni avdienci.

Pogajanja Francozov in Angležev v Londonu. Francoski minister Le Trocque je 16. tm. konferiral z Bonar Lawom, lordom Derbyjem in Curzonom. Pri pogajanjih so se pokazale velike težkoče. Odpoklic angleških čet iz Poruhrja smatrajo mnogi za razkol antante. Kakor poroča »Matin« z dne 16. tm. odklanja francoska vlada vsako posredovanje v francosko-nemškem sporu, ker noče popustiti niti za las.

Položaj v Poruhrju neizpremenjen. Dne 15. in 16. tm. je prišlo po raznih mestih do več incidentov, ki pa niso imeli občutnih posledic. Odpor nemških uradnikov na levem bregu Rena se nadaljuje, dočim so na desnem bregu uradniki ponekod že pristali na skupno delo s francoskimi uradniki. Nemška vlada je pozvala lastnike premogovnikov, v Poruhrju, naj brezposelnim rudarjem plačajo vsaj polovične mezde, kar pa so industrialci odklonili. Železniški, poštni in brzojavni promet je v rokah francoskih oblasti.

Nemčija se pripravlja za vojno. Na seji francoskega senata 16. tm. je dokazoval general Fourgeot, da vpostavlja Nemčija pod masko raznih varnostnih oddelkov svojo armado. Novi reglement nemške vojske ni vstvarjen za 100.000 mož, temveč za močno armado, ki je določena, da prične enkrat ofenzivo. Francija mora radi tega imeti v mirnem času dovolj močno vojsko, da takoj izvrši zasedbo Porenja in porenških mostišč brez rezerv.

Otvoritev konference o južni železnici. Dne 15. tm. se je vršila v Rimu v prisotnosti zastopnikov Italije, Avstrije, Madžarske in Jugoslavije ter zastopnikov delničarjev južne železnice otvoritvena seja konference o južni železnici. Določili se bodo trije pododbori, ki bodo proučevali tehnična vprašanja transportne carine, sanitetne in varnostne odredbe ter finančne in upravne zadeve južne železnice.

Celiske novice.

Občni zbor Sokolske župe v Celju dne 18. februarja je bil izredno dobro obiskan. Razun treh so bila zastopana vsa društva. Občni zbor je otvoril br. starosta dr. Guido Serbec z daljšim nagovorom, v katerem se je spominjal med letom umrlih bratov in sester. Nato je podal tajnik br. Čepin poročilo o administrativnem delovanju župe. Navedel je natančno statistiko vsega članstva zlasti glede pripadništva posameznim stanovom. Temu je sledilo obširno poročilo br. načelnika Jerina o tehničnem delovanju. Brat blagajnik Wltavsky je poročal o finančnem stanju župe. Nato je sledila volitev. Izvoljen je bil sledeči odbor: starosta dr. Gvidon Serbec, I. podst. Matko Marinček, II. podst. Ferdo Poljšak, načelnik Lojze

Jerin, tajnik dr. Stanko Sajovic, blagajnik Bernard Wltavsky, predst. prosvetnega odseka Jože Smertnik, zapisničarica Slava Basiakova; odborniki: Franjo Dolžan, Maks Detiček, dr. Milko Hrašovec. V župi je včlanjenih 22 društev in 3 odseki. Župni zlet se vrši 12. avgusta v Trbovljah. Župni prispevek se je določil na 2 Din za člana in članico.

Čitalnica v Celju je prejela za knjižnico od ministrstva prosvete večje število srbohrvaških knjig pripovedne in znanstvene vsebine, za kar se odbor najiskrenejše zahvaljuje. S tem je zopet knjižnica en korak bližje k izpopolnitvi. Članstvo, ki se želi priučiti cirilice, najde pri čitalnici najlepšo priliko, ker so na razpolago tudi knjige s krajšimi prlpovesti srbskih pisateljev. Nekaj teh knjig se je že razposodilo. V knjižnici se posluje vsako nedeljo od 11. do 12. ure. Mesečna članarina znaša 2 Din, za one pa, ki so v slabših gmotnih razmerah 1 Din. Te dni je pričel društveni sluga z nabiranjem članarine. Naše zavedno občinstvo vabimo k pristopu. Čitalnica vrši važno kulturno delo, predvsem s knjižnico. Svoji nalogi bode kos le tedaj, ako jo bodo naši zavedni krogi podpirali. Nabava novih knjig je zvezana z zelo visokimi stroški. Brez denarnih sredstev ji je vsako uspešno delo nemogoče. V svojih prostorih ima na razpolago časopisje, katerega se pa posložuje vse premajhen krog čitateljev. Društvo stremi za tem, da bi nudilo tudi v tem pogledu čim največ raznovrstnega čitativa, toda gmotne razmere žal ne dopuščajo, nabaviti si veliko število časopisja. Razuntega je tudi kurjava čitalničnega prostora, kjer je razpoloženo časopisje, v zvezi z nemalimi denarnimi žrtvami. — Čitalnica se upravičeno nada, da je naše občinstvo dovolj prepričano o resnem stremljenju društva in da ga bode temu primerno tudi podpiralo.

Predavanje v trgovski šoli. Trgovsko društvo priredi v torek, dne 20. tm. ob 20. uri predavanje v trgovski šoli, pritličje, levo. Tema: **O kurilnih napravah.** Predava ing. I. Krulc.

Davčne napovedi. Trgovsko društvo opozarja trgovce, da napravi do konca meseca svoje davčne napovedi, ker ako tega ne store, jim davčna oblast sama odmeri davke in v tem slučaju tudi ni mogoč priziv, če so davčni predpisi previsoki.

Darujte knjige za koroško mladino! »Klub naprednih slov. akademikov« v Celju je pričel zbirko knjig za ustanavljanje in izpopolnjevanje knjižnic, namenjenih slovenski koroški mladini. Pred hotelom »Union« na Kerkovem trgu v Celju bo postavljena nabiralna skrinjica za knjige. V času, ko skušajo naši narodni nasprotniki pridobiti si srca naših najmlajših, prebivajočih ob meji našega naroda, so slovenske knjige neprecenljive vrednosti in vršijo važno nalogo, da tvorijo oviro poskusom denacionalizacije naše mladine, ki je v toliki meri izročena volji naših nasprotnikov. Dolžnost vsakogar je, da daruje vsaj eno slovensko knjigo, dobrodošle so predvsem tudi knjige nabožne vsebine, saj se v šolah v Koroški podučuje edino le verouk v materinem slovenskem jeziku. Skoro edino sredstvo, ki nam je dano, da ohranimo koroško mladino svojemu narodu, so slovenske knjige. Kakor ni bilo delo »Gospodstvskega zvona« v Ljubljani brezuspešno, tako naj bi doseglo naše delo tudi v Celju in vsej njegovi okolici največje uspehe. Knjige se pošljejo lahko tudi na naslov: Ivo Erhartič, teh., Celje, Cankarjeva cesta 9., II. nadstropje. Darujte vsi! »K. N. S. A.« v Celju.

Celjsko pevsko društvo ima svoj redni občni zbor v sredo dne 21. februarja t. l. v mali dvorani Narodnega doma ob 20. uri. Dnevni red: 1. Poročilo funkcionarjev, 2. Volitve novega odbora, 3. Slučajnosti. K polnoštevilni udeležbi vabi vse člane, pevke in pevce, kakor tudi one, ki hočejo k društvu pristopiti, da se ob priliki občnega zbora javijo za pristop. V smislu § 11. društvenih pravil se vrši, ako bi bil prvi občni zbor nesklepčen, eno uro pozneje drugi občni zbor v istem lokalu z istim dnevnim redom, ki sklepa brez ozira na število navzočih članov. — Odbor.

Iz državne službe. Upokojena staj. gg. rudarski svetnik Baltazar Baebler in Ivan Pavčič, rudarski asistent tukajšnje državne cinkarne.

Daroval je neimenovani za Celjskega Sokola Din 100.—; za dijaško kuhinjo Din 50.—; za Or-ju-no Din 50.—. Denar se dobi v upravi »Nove Dobe«.

Pustni čas — čas veselja je letos, kakor je bil kratek in pri nas v Celju prav tih, vendarle združil 47 mladih parov, kar je za celjsko faro izredno veliko. Želimo vse sreče in upamo, da jih drugi pust že ne loči, kakor to že v modo prihaja.

Društvo stanov. najemnikov opozarja, da se bo vršila prihodnja odborova seja v sredo 21. tm. ob pol 7. uri zvečer v klub. sobi hotela »Balkan«. Vse odbornike, kakor tudi prisednike se naproša, da se zanesljivo udeležijo točno seje.

Aretirani sta blii v soboto neka Jozefa Stropnik in Marija Romiš radi vlačugarstva in javne prostitucije.

Sokolstvo.

Sokolstvu!

Stojimo v sredi najljutejšega volilnega boja, ki vihra v naši državi. Sokolstvo mora tudi v tem besnem političnem vrtincu vztrajati na načelih, ki smo jih ponovno izrazili na glavnih skupščinah Saveza. — Tudi mnoge članice sokolskih društev so razmere potegnile v politični boj. V tem trenutku pozivljamo vse članstvo, naj zvesto in odločno čuva naša načela, ki jim veljave in avtoritete ne sme izpodnesti nobena nepreudarnost in strast!

Kot Sokoli čuvajmo sokolsko čast; branimo, kar nam je bilo vsekar sveto; delajmo po načelih, ki smo jih opetovano soglasno in brez odpora odobrili!

Kar je veljalo v dobi mirnega dela, mora tembolj veljati v burnih sedanjih dneh! Politika mora od Sokolstva stran! Nihče naj se v politični borbi ne dotika naše organizacije!

Oni bratje pa, ki jih je zajel politični vihar, naj se zavedajo, da so tudi in vedno Sokoli in ne samo politiki! Sokolskih načel ne smejo zatajiti nikoli in pod nobenim pogojem!

Tudi v tem oziru stojimo na straži, ker ne dovoljujemo, da bi katerikoli stranka ali oseba našo nepolitično in vsenarodno organizacijo zlorabljala v nesokolske namene.

Stojimo na straži v prepričanju, da je Sokolstvo tudi bojna organizacija, kadar je treba braniti obstoj in svobodo naroda in domovine in čistost narodne misli!

Ždravo!

Starešinstvo Jugoslovanskega Sokolskega Saveza!

Turistika in šport.

Vsem nogometašem! Vabite se na sestanek nogometašev, ki se vrši v soboto 24. februarja 1923 v klubovi sobi hotela »Balkan« ob pol 8. uri zv.

Drsalna tekma S. K. Ilirije. Skoro neopaženo je ostalo naši javnosti, da se je vršila v nedeljo v Ljubljani prva tekma v umetnem drsanju. Bivši svetovni prvak v umetnem drsanju dr. Gilbert Fuchs, ki je vodil tehnično tekme, je ustanovil ob tej priliki kot prehodno darilo krasno vazo, katero dobi oni, ki je trikrat zaporedoma zmagovalec. Za nas Celjane je posebno zanimivo, da se je od izven ljubljanskih klubov udeležil te tekme samo g. Polo Schwab od S. K. Celje. — Tekma, ki se je pričela ob 8. uri zjutraj, je privabila na drsališče S. K. Ilirije precejšnje število ljubiteljev sporta, ki so z zanimanjem sledili krasnemu drsanju tekmovalcev. Rezultat tekme je sledeči: Senjorji: 1. Viktor v. Zwick (Ilirija) 397 od 756 dosegljivih točk. 2. Polo Schwab (S. K. Celje) 367 in in pol točke. 3. inž. Stanko Bloudek (Ilirija) 297 točk. Juniorji: Dosegljivih točk 252. 1. Engelbert Wislak (Ilirija) 176 in pol točke. 2. Ljubo Vidmaier 172 točk. Bivši svetovni prvak dr. Gilbert Fuchs je zaključil tekmo s petminutnim prostim drsanjem. — Gospod Polo Schwab, ki je za predlansko leto dosegel na drsalni tekmi na Bledu prvenstvo v skupini juniorjev, je tudi na nedeljski tekmi častno zastopal S. K. Celje.

Jutro od četrтка je priobčilo o njem sledečo laskavo oceno: Mladi Celjan Schwab, leta 1921 prvi v skupini juniorjev, priden in elastičen, kaže prirojen talent. Pohvalno moramo omeniti njegov lep napredek. Vsled izredne

prožnosti in gibčnosti ga lahko uvrsti med naše najbolj talentirane drsalce. Ako bi imel priliko za sistematičen trening, ga bomo videli v nekaj sezonah sigurno med prvimi drsalci Jugoslavije. K temu bi še pripomnil, da so tekmovalce Ljubljancini vedno trenirali pod vodstvom g. dr. Fuchsa, dočim je moral g. P. Schwab v Celju sam trenirati. Posledice tega so se pokazale v šolskem drsanju, v prostem drsanju pa je brezdvomno prekosil vse sotekmovalce. G. Schwabu častitam na krasnem uspehu in prepričan sem, da ga lahko na prihodnji tekmi pozdravim kot zmagovalca.

Fran N.

Dopisi.

Iz Zagreba. Večina državnih praznikov se tu vobče ne praznuje, ne vem zakaj ne, eni pravijo, da v današnji Jugoslaviji sploh ne moremo imeti državnih praznikov, drugi zopet, da smo zarobljeni. A pustni torek, eden največjih svetkov, to pa to. Popoldne so bili uradi zaprti in ljudstvo se je zbiralo v velikih množinah po vseh ulicah. V začetku sem mislil, da se zopet pripravljajo kaka demonstracija; prijatelj, kateremu so zagrebške razmere bolj znane, mi je pojasnil, da se gre le za običajni pustni korzo. Opazoval sem celo proslavo v najbolj obljudenih llici. Za vsakim oglom šotiri polni konfetov in korijandol, po ulici sami nebroj kolporterjev, ki so razpečavali mesto časopisov le konfete. Tudi par vozov sem videl, dovažali so šotorom konfete, ni se bilo bati, da zmanjka municije. Lahko si mislite, da je po teh pripravah res izgledalo kakor v vojski. Staro in mlado obojega spola je stresalo iz omotov na levo in desno, kakor je prišlo. V zraku so bili celi oblaki teh konfetov, nikamor nisi mogel videti, ulica pa čez in čez prevlečena s korijandoli. Sicer je celi dan naletaval sneg in na blatnih tleh je bilo polno večjih ali manjših luž, pa vse to ni niti najmanj škodovalo izvrstnemu razpoloženju. Vsaki maski je veselo občinstvo prirejalo burne ovacije. Zvečer so se napolnili vsi lokali, povsod, tudi v najzakitnejši gostilni, je bila veselica. Music-Hall, ki je dan na dan okupiran po raznih društvih za zabave in plesje, je privabil toliko ljudi, da je bila gnječa, kakor na Radičevem shodu. Vstopnina za osebo, kakor pri vsaki elitni prireditvi, je znašala 400 K, loža v predprodaji 600 K, razven tega pa še vsak sedež v loži 400 K, tako da je stala n. pr. loža za pet oseb 8000 K. Vkljub temu so bile vse lože že celi dan popreje razprodane. Umevno je, da so bile tudi cene jestvinam in pijači visoke. Steklenica šampanjca 1500 K, pa vseeno se ga je popilo več kakor vode. — Draginja v Zagrebu je splošno znana. Gostilniške cene razmeroma niso previsoke, dražje so druge življenjske potrebščine. Za skromno sobico, opremljeno le z najpotrebnejšim pohištvo, brez postrežbe in razsvetljave, plačujem 3000 K mesečno. Stanovanje (prazno seveda) obstoječe iz 4 sob in pritlikinami na Sajmištu v novi hiši stane 20 do 30 tisoč kron mesečno, poleg tega pa moraš plačati posredovalcu visoko provizijo in stanovanje za par let vnaprej. To je na prvi pogled neverjetno, vendar je na žalost resnica. O stanovanjski bedi ni govora, samo denarja je treba. Pa ne samo v pustu, tudi drugače je življenje v Zagrebu veselo in živahno. Eni sicer zdihujejo in tarnajo pod pritiskom neusmiljene draginje, vendar imajo pri tem zopet drugi tem večjo korist. Gostilne in kavarne so vedno polne, skoro v vsakem najmanjšem lokalu najdeš zvečer godbo. Policijska ura je ob dveh, dobiš pa tudi pozneje, karkoli želiš. Promet je vsak dan večji, tujci prihajajo v vedno večjem številu. Tramvaj vedno poln, pa to ne moti, saj te vozi fижakar za par kovačev kamor hočeš. Tudi avtomobil imaš na razpolago. Za 800 kron se smeš vsestnanj, za 1600 kron te pa že pelje par kilometrov. Novic je v Zagrebu vsak dan dovolj. Če že ne ubijejo par ljudi, jih vsaj oropajo, vlomov in tatvin je nešteto. Najbolj zanimivi so pa vendar samomori. Pred nedavnim časom je sedmorica končala na ta način, da so se vrgli na raznih krajih pod vlak, precej se jih je postrelilo, dva sta skočila v vodo in eden je v samomorilnem namenu 14 dni skakal pod tramvaj,

pa vedno brezuspešno. Ves obupan se je podal nato na hribe in do danes ga niso našli. Ljubosumne devojke pa pijejo lysol. Za volitve so velikanske priprave. Večina strank, med njimi Hrvatska zajednica, se je uklonila Radičevi volji, vrgli bodo 18. marca vse kroglice v republikansko škrinjico in 19. marca namerava Radič proglasiti republiko. Še bo špas.

Narodno gospodarstvo.

H M E L J I.

V 6. številu »Saazer Hopfen- & Brauer Zeitung« beremo nastopna članka, katera bosta zanimajala gotovo tudi naše hmeljarje. Evo: »Razne okoliščine zabranjujejo ali celo popolnoma ovirajo prodajo hmelja, pridolanega v ČSR. Izvoz v Nemčijo je sedaj zaradi paača marke neizvršljiv, v Angliji zabranjuje državna hmeljska kontrola uvoz tujega hmelja. Amerika pa zaradi prepovedi alkoholnih pijač ne pride v poštev ni Francija je vsled aneksije Alzacije in Lotaringije s hmeljem preskrbljena. Vrh temu se vedno zmanjšuje vporaba hmelja zaradi vedno bolj omejenega izdelovanja piva. Hmeljarji v ČSR. si morajo vsled tega prizadevati, da svojo svetovno znano marko še zboljšujejo, da hmelj pravilno obirajo, sušijo, basajo in da sploh z obranom hmeljem večo pravilno ravnati. Odposlanstvo hm. društev je prosilo te dni pol. ministra, naj se ustanovi hmeljsko poskuševališče, kar je minister obljubil storiti v najkrajšem času.«

Minister za poljedelstvo in ribarstvo v Londonu je razposlal vsem hmeljarjem okrožnico, v kateri jim svetuje, že sedaj vse potrebno ukreniti, da se bo vsled skrčenja pivskega konzuma, skrčilo tudi s hmeljem zasajeno zemljišče. Cenijo, da znaša sedanji konzum piva komaj polovico predvojnega.

Direktni tovorni vlaki za trgovino. Kakor ima že »Zveza industrijcev« svoje direktne tovorne vlake za večje postaje južno od Zagreba, namerava se ustanoviti iste tudi za potrebe trgovine, ki bi vozili tudi v času kadar je promet sicer zaprt. Da se more to doseči, so potrebni točni podatki, koliko in kakšne vrste blaga pošiljajo posamezne tvrdke v te kraje. V poštev pridejo le vagonске pošiljke, kakor tudi nabiralni vozovi špedicijskih tvrdk. Podatki naj se čim preje pošljejo na Gremij trgovcev Celje.

Dviganje nemške marke. Nemška marka si je v zadnjih dneh precej opomogla. Berliner Tagblatt razlaga vzroke in pravi, da je nemška državna banka vrgla na trg precejšnjo množino deviz, ki so ji ostale, ker že dalj časa ne plačuje država nikakih reparacij. Najlepše pa je, da tudi Francija pomaga indirektno dvigati nemško marko, ker potrebuje za zasedbo Porurja dnevno cca. pol milijarde mark, za rekvizicije, plače vojaštvu, upravne izdatke itd. V Porurju samem ne more dobiti dovolj mark in tako je Francija prisiljena jih kupovati na tujih borzah, kjer je že precej zmanjšala množino nemškega denarja.

Vzorčni velesojem v Budapešti. V Budapešti se bo vršil od 19. do 28. marca t. l. IV. vzorčni velesojem. Za blago namenjeno na velesojem kakor tudi za obiskovalce bodo zagotovljene največje ugodnosti. Interesentom daje pojasnila Trgovska in obrtniška zbornica v Budapešti.

Jules Lemaitre:

Kralji.

(Dalje.)

Ostala jima je le še mala svota in nastanili sta se v majhni hiši v okraju Champs-Élysées. Mesec dni sta iskali ure za glasovir in obiskavale sodeželane v velikem Parizu. Brezpomembni in ponižujoči obiski, kjer se jima je samo obljubovalo in dajala suha miloščina, Dragulje in dragoceno obleko sta prodali ter ostali ubogi pustolovki. Ni jima preostajalo drugega, kakor da sta najeli stanovanje v priprostem hotelu.

Frida se je takoj uživala v novo priprosto življenje, ni pogrešala razkošja in bogatih hotelov. Opravljala je dela v kuhinji, urejevala obleke in nekaj perila, kar ga je še ostalo. Porabila je zadnji denar, ki ga je izkupila iz prodaje reda svetega Vladimirja,

častitljive dragocenosti, ki jo je nekdaž podaril princ Kariskin. Grofica pa je čitala po svoji stari navadi, da bi tem lažje pozabila nekdanje srečne dni.

Enaindvajset dni sta že stradali. Grofica, sključena v kotičku sobe, je brala »Skrivnosti Pariza«. Frida pa je blodila po ulicah. Noč se je približala. Mimoidoči so jo zbadali s pikrimi, razžaljivimi besedami... Čutila je v sebi silen odpor proti tej družbi, v kateri bi človek umrl vsled pomanjkanja, ker bi se nihče zanjo ne brigal. Ona lepa, bi v svojem ponosu ne mogla nikomur nuditi roke...

Zaničevanje do teh ljudi ji je vzbujalo neko mistično veselje. Nepoznana sotovarišica je toliko drugih zrtev. Razne misli so jo navdajale... Spomnila se je raznih dogodkov, na male nemške deklice, ki so jo obdelovale s kepami, na mučeništvo njenega deda, na lačne vaščane, o katerih je slišala pripovedovati v svoji mladosti... Misli je, da ji bo umreti, njeno srce se je topilo grenkega usmiljenja za brezštevno in sveto družbo trpečih vseh krajev in stoletij.

Njene moči so pojemale. Noge so se ji šibile, v glavi ji je šumelo. Prišla je vendar do hiše.

Na stopnjicah je srečala črno oblečeno žensko, ki se ji je umaknila, da je šla lahko mimo.

Ta žena je bila grda, a kljub temu je izražala njeno obličje dobrote. Podobna je bila preprostim pobožnim starkam, katerih oči so izražale odločnost in ljubezen.

Frida je stopala le s težavo po stopnjicah, oprijemajoč se za držaj. Žena jo je nekaj časa opazovala, nato pa je skočila za njo in ji stisnila v roko bel novc, mrmrajoča ji z debelim glasom:

»Prosim vas, prosim vas!«

Odšla je nato po stopnjicah, ne da bi pustila mladi deklici do besede.

Bila je Avdocija Latanief. Pred osmimi leti zapletena v afero princa Kariskina je zbežala v Pariz. Stanovala je v isti hiši kakor Frida. Njeno stanovanje je obstajalo iz dveh sob, opremljenih z navadnim pohištvo.

Drugi dan se je Frida informirala o dobrotnici ter se ji je prišla zahvaliti. Pripovedovala ji je svoje življenje. Avdocija je bila vsa ginjena, ko je slišala, da je Frida njena sorojkinja.

Ko je zvedela, da je Frida njena vnukinja, jo je materinsko objela.

»Otrok moj«, je rekla stara revolucionarka, »govoriti hočem z vojvodinjo.«

Bila je prijateljica Avdocije, ta nemirna in teatrična vojvodinja Montcernay, za katero se je zanimal ves Pariz. Nazadnje se je začela baviti s slikarstvom in pesnikovanjem, kar pa ni posebno izvrstno izpadlo. Žrtvovala je nekaj milijonov za sentimentalno politiko in demokratični evangelij. Posvetila se je popolnoma filantropiji, zidala je sirotišnice in dobrodnele zavode, obiskala reveže in jih podpirala. Avdocija se je sešla z njo v stanovanju neke bolne žene.

»Ona je moja prijateljica«, je rekla Avdocija. »Ne verjame rada takoj, vendar pokaže dobro voljo.«

Bodisi po protekciji vojvodinje, bodisi vsled posredovanja Avdocije, ki je hodila skoro celi dan po mestu, živela skrivnostno življenje in imela, Bog vedi kako, zveze z vsemi mogočnimi ljudmi, je Frida dobila nekaj ur za poučevanje nemščine in glasovirja ter zaslužila, da se je skromo živela. Spoznala je ceste od enega konca Pariza do drugega, male hlebčke kruha, ki so ga prodajali na trgu, postaje tramvaja. Bila je ponosna, da zasluži s svojim delom. Počasi so se spremenili vsi utisi, ki so prihajali v njeno dušo v milosrdje in ljubezen.

(Dalje prih.)

Dnevna kronika.

Obsodba klerikalnega divjaštva v Mariboru. Dne 16. tm. so vabili velikanski rdeči plakati mariborske Orjunaše na manifestacijo proti divjaškemu pisanju klerikalne »Straže«, ki dan za dnevom napada najbolj ugledne mariborske narodne in kulturne delavce. Žebot pa je šel na policijo in tam zagrozil s protidemonstracijo svoje garde, narkar je policija manifestacijo prepovedala. Orjuna je radi tega sklicala sestanek svojih članov v Narodni dom, ki je dokazal, da je v Mariboru enotna fron-

ta proti klerikalnemu prostaštvu. Ob nabitu polni dvorani Narodnega doma je otvoril zborovanje predsednik mariborske Orjune urednik Rehar, ki je protestiral proti brezvestnemu hujskanju »Straže« zoper državi in narodu zveste državljane. Dr. Šnuderl je obsodil napad »Stražinega« urednika Žebota na dr. Reimana, ki je marljiv kulturni delavec. Taki prostaški napadi, je izjavil, značijo moralni razkroj stranke. V istem smislu je govoril odvetnik dr. Janč. Dr. Reisman je burno pozdravljen obrazložil pomen Orjune: Odločna borba za idejo jugoslovanskega edinstva in obmejna straža narodne časti in posestva. Nato je predsednik zaključil zborovanje.

Odkup privatnih poštih postaj. Ministrstvo pošte in brzojava je sklenilo, da se v bodoče vstavi v vsakoletni proračun posebni znesek za odkup poštih postaj, katerih se nahaja v naši državi še okoli 600 v privatnih rokah.

Nemški imperializem. Pred kratkemu so slušatelji berlinske univerze odkrili spomenik svojim tovarišem padlim v svetovni vojni s tem napisom: »Victis — Invictis — Victuri«, kar znači v slovensčini: »Premaganim toda ne uničenim, oni, ki hočejo zmagati«. Pa se najde še ljudi, ki verujejo v dobro voljo Nemcev, da se ohrani svetovni mir.

Pogreb Ljubivoja Cvitaša se je izvršil ob veliki udeležbi zagrebškega prebivalstva. Vlado je zastopal pokrajinski namestnik, invalidsko udruženje pa je bilo zastopano po velikem številu invalidov.

Minister dr. Rašin na smrtni postelji. Dr. Rašin je od časa do časa pri zavesti. V sanatorij so prišli tudi trije ministri, da izročijo pozdrave bolniku. Dr. Rašin je izrazil željo, da bi mogel z njimi kmalu sodelovati. Ko so ministri o polnoči zopet prišli, je bil dr. Rašin že brez zavesti. Pri njem se stalno nahajajo njegova žena, hčerka in sinova. Zdravniki so izgubili vsako upanje. Dr. Rašin je izdal proglas na narod, katerega so ministri, ki so ga obiskali, vzeli s seboj. Po mnenju zdravnikov je dr. Rašin primer redke življenjske energije. Obtok krvi je skoro docela ustavljen, spodnji del telesa je mrtev, vendar pa možgani še delujejo.

Živinski sejmi v Mariboru. Pokrajinska uprava za Slovenijo, oddelek za kmetijstvo v Ljubljani, je zopetno održavanje rednih živinskih sejmov v Mariboru dovolilo.

Redni občni zbor Društva drž. pisarniških uradnikov za Slovenijo v Ljubljani z običajnim dnevnim redom se vrši dne 4. marca ob pol 9 uri v Mestni posvetovalnici. Člani se opozarjajo na § 16 in 18 društ. pravil. Točen spored je razviden v prihodnji številki »Naš. Glas-a«.

Pravi minister. V neki filozofski arabski knjigi iz 12. stoletja čitamo, kakšen mora biti pravi minister, pravi: »Njegova zunanost mora biti prikupljiva, njegovo telo zdravo. Njegov razum si mora hitro zapomniti tuje govore. Znati mora dobro govoriti in biti doma v vsih znanostih, zlasti v matematiki. Predvsem mora ljubiti istino, dobro je, če je vesel; a ne sme biti klepetav. Hraber in vstrajen pravi minister mora izpeljati vsak svoj načrt do konca. Njegova hiša mora biti odprta vsakemu, blagajna darežljiva in oko pazljivo, da čuje vsako novost. Njegova edina želja mora biti slava vladarja in ljubezen podložnih«. Današnji čas ne stavi takih zahtev, vsled katerih bi marsikatera država ostala brez ministrov.

Zahvala Podpornega društva slepih v Ljubljani. Prejeli smo še nadalje: Kincl Fr. Din 48, Češcut, Trbovlje, Din 80, Tenente R. Din 37'50, Neimenovana Din 25, Rodbina Knifčeva Din 50, Izobraž. in zabavno društvo »Kranj« v Kranju Din 410'75, Legat, tu, Din 30, Pollak Pavel, tu, Din 100, Pečnik, Brežice, nabrano Din 284'50, Povodom smrti J. Drvota Jeho Krjanka z geslom: »Krasno bilo med Slovinci. Bežte domu, komedije je končana« Din 100, Ortačič Or., tu, Din 100, Tavčar Al. Din 25, Obitelj Košenina Din 50, Neimenovana Din 100, Črtežnik Marija pri Fajmoštru, tu, Din 300, vesela družba v Prevojah povodom blagoslova hiše Din 275, dr. Papež Otm. Din 50', Rodbina Pretnarjeva Din 100, R. Lukman Din 50, člani pridob. kom. tu, Din 40 in Rabič Jan., Mojstrana,

André Theuriet:

Sveti Miklavž.

I.

»Gospod ravnatelj, sprejmete-li gospo Blouet?« je vprašal uradni sluga in ponižno napol odprl vrata sobe.

Ravnateljeva soba je prostorna, visoka, stroga, okni zastriž z zastorji iz zelenega damasta prevlečenimi stenami in mehkiimi stoli iste barve, policami za akte in knjižnice iz mahagonija. V skrbno poviščenem parketu se vidi ko v zrcalu mrka simetrija teh uradnih mobilij in ogledalo na kamnu kaže z isto natančnostjo sliko suhoparne stenske ure iz črnega marmorja, obdana iz dveh bronastih svetilk in dvoje pozlačenih svečnikov. S hrbtom proti peči je ravnatelj Hubert Boinville pri delu sklonjen nad ogromno pisal. nrižo iz mahagonija, zakopan v kopice aktov. Dvigne svoj resni in melanholični obraz, obdan z rjavo brado, pretkano tu in tam s kako sivo nitjo, in s svojimi črnimi očmi, pokritimi s trudnimi vekli, pogleda na listek, ki mu ga predloži častivredni in svečani sluga. Na tem štirioglatem papirju je bilo s staroveško in tresočo roko napisano: »Vdova Blouet.« Ime mu ničesar ne pove, in z nepotrpežljivo kretnjo vrže vizitko med akte.

»Stara dama je«, pristavi sluga, »ali jo naj zavrnem?«

»Naj vstopi«, odgovori ravnatelj resignirano.

Sluga se v svoji obleki s kovinastimi gumbi zravna, izgine nato, se povrne čez hip s prosilko, ki napravi že na pragu starodaven poklon.

Hubert Boinville se dvigne napol in s hladno uljudnostjo ponudi obiskovalki stol, kamor ona sede po zopetnem poklonu.

Mala starka je s siromašno črno obleko. Volnena obleka ima več nedostatkov; obnošena je in zelenkaste bar-

ve. Tančica iz ostarelega krepa, ki je morala že služiti za mnogo pogrebov, visi žalostno ob vsaki strani starokopitnega klobuka, in kaže pod trumo tujih kostanjevih las okroglo obličje, zgubano, z malimi živahnimi očmi, kojih upadle čeljusti izdajajo primanjkljaj zob.

»Gospod,« začne nekoliko zasopljena, »jaz sem hčerka, vdova in sestra uradnikov, ki so dobro in pošteno služili, in naslovila sem prošnjo za podporo na Generalno direkcijo... Rada bi vedela, ali imam pričakovati uspeha.«

Ravnatelj je poslušal ta govor, ne da bi trenil z očmi. Slišal je toliko sličnih prošelj!

»Ali ste že dobili kdaj kako, gospa?« vprašal je flegmatično.

»Ne, gospod, do danes sem mogla živeti, ne da bi prosila... Imam malo penzijo in...«

»A!« je rezko prekinil, »v tem slučaju se bojim, da ne bomo mogli ničesar storiti za vas... Imamo mnogo nesrečnih ljudi, ki nimajo niti penzije.«

»Stojte, gospod!« je vzkliknila obupno, »nisem vsega povedala... Inca sem tri sime, mrtvi so; zadnji je poučeval matematiko... Preteklo zimo, ko je šel iz Panthéona v gimnazijo Chaptal v plohi, se je hudo prehladil, dobil pljučnico in ji podlegel v štirinajstih dneh... Njegove lekcije so nam dajale živeža, meni in njegovemu otroku, kajti zapustil mi je vnučkinjo. Stroški bolezni in pogreba so me spravili ob vse, uporabla sem svojo penzijo, da plačam najnujšše dolgove... Evo me same na svetu z malo, brez bednega vinarja, a stara sem 82 let... To je vendar visoka starost, kaj ne?«

Stari prosilki so se oči pod nagubanimi vekli zasolžile. Ravnatelj jo je pazljivo poslušal. Nekoliko pojoči naglas in gotovi provincijalni izrazi stare dame mu zvene v ušesih, ko godba, ki jo je bil že slišal in ki mu je bila nekoč

znana. Ta način govorjenja spominja domače zemljice, ki jo spozna, in ki mu povzroča nenadno razburjenje.

Pozvoni, zahteva akt »vdove Blouet«, in ko svečani sluga z važnim obrazom pred njega na mizo položi mal rjav ovitek, ga Hubert Boinville pregleduje z očitnim zanimanjem.

»Vi ste iz Loteringije, gospa«, pravi vdovi z manj nepristopnim obrazom, čez kojega šine komaj viden smešek. »Spoznal sem to na vašem naglasu.«

»Da, gospod, sem iz Argonije... Kaj, vi ste spoznali moj naglas? Mislila sem da sem se ga že odvadila, ko sem potovala po vseh delih Francije, ko kak krošnjareček.«

Z rastočim sočutjem gleda ravnatelj to ubogo uradniško vdovo, ki jo je močan veter odtrgal iz rodnega gozda, in vrge v Paris ko suh list, ki ga je dolgo časa kotali po bednih stezah birokratskega življenja. Čutil je, kako se mu polagoma mehča njegovo uradno srce in odgovori smehliče se znova:

Jaz sem tudi iz Argonije, in sem dolgo časa prebival poleg vaše vasice, v Clermontu... Torej, gospa, le pogum... Upam, da dobiti podporo, ki jo želite... Ali ste navedli svoj naslov?«

»Da, gospod, ulica Santé, 12, poleg kapucinskega samostana... Iskrena hvala; odidem vesela vaših balgih besed, in vesela, da sem našta sodeželana...«

In med nebrot pokloni je stara damo odšla.

Takoj potem, ko je izginila gospa Blouet, vstane ravnatelj in pritisne čelo na okno z razgledom na vrt ministerija. Toda on ne gleda na vrhove na pol golih kostanjev; njegovo oko je postalo sanjavno in zre dalje... zelo daleč, tja, proti vzhodu, čez planjave in kredaste griče Champagne, do doline, naslonjene ob velik gozd, z mirno reko, ki valj svojo rumeno vodo skozi vrsto topoli

ob vznožju starega mesteca s strehami iz rjave opeke....

Tam je živel kot dete, tja se je vrnil vsako leto o počitnicah. Njegov oče, sodnijski pisar, je živel tam skromno in bedno življenje meščana brez premoženja. Vzgojen v pomanjkanju, od malih nog navajen na natančno in neumorno delo, je Hubert zapustil ta kraj z dvajsetimi leti in se ni več vrnil do pogreba svojega očeta. Izredno nadarjen in železne volje, neumoren delavec je hitro napredoval v uradu. Biti ravnatelj z 38imi leti, je izjema v uradnem napredovanju. Strog, točen, rezerviran in uljuden, več zakonov, prilaga v ministerij ob desetih, ne odide pred šestimi in vzame dela s seboj. Ker je bolj samosvoja narave, čeprav mehkega srca, ga imajo za zakrknjenca. Zahaja malo med svet in vse svoje življenje je imel toliko dela, da ni imel časa misliti na ženitev. Vendar se je njegovo srečje nekoč oglasilo, v Argoniji, ko je bil 20 let star, toda, ker je bil samo neznan začetnik brez premoženja, ga je zavrnila deklica, ki jo je ljubil in se poročila z bogatim lesnim trgovcem. Ta prva prevara je zapustila v Boinvillu bridkost, ki je niso nikdar mogli popolnoma izbrisati njegovi administrativni uspehi. Ostal je nekoliko melanholičen in, ta večer, potem ko je bil slišal to staro ženo govoriti o svojem obupu v onem narečju, ki ga ne pozabimo nikdar, se ga je polotila nekdanja otožnost.

S čelom na šipi, je vzbujal, ko kopico velega listja davne mladostne spomine, globoko zakopane v srcu, in duh minulih časov v domačem kraju mu vstaja nalahno v duši.

Vrne se k svojemu stolu, vzame akt Blouet, napiše s svinčnikom na rob: »Upoštevanja vredne okoliščine — dovoliti —« potem pozvoni slugi in pošlje akt podpredsedniku podpor.

(Dalje prihodnjik.)

BERSON

GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE

ceneje in trajnije so kakor usnene!
Najbolje varstvo proti vlagi i mrazu!

nabrano Din 518. Zahvaljujemo se tem kakor tudi vsem ostalim p. n. darovalcem, ki jih žal radi prostora ne moremo osebno navesti. Srčna hvala tudi vsem uredništvom, ki nam blagohotno brezplačno priobčujejo naše notice. Priporočajoč se še nadalje vsem dobrotnikom slepih beleži z odličnim spoštovanjem odbor.

Težka železniška nesreča. Železniški most preko reke Elvaler v Mali Aziji se je zrušil v trenutku, ko je vozil čez tovorni vlak iz Smirne v Angoro. Osem vagonov je padlo v reko, ubitih je bilo tudi nekaj ljudi.

Inštruiram italijanščino.

1 Naslov v upravi lista.

Družabnik

s kapitalom, želi pristopiti h kakšnemu podjetju z osebnim sodelovanjem. Ponudbe pod »Kapital« poštno-ležeče Celje. 1

Psi 3-1

mladi volčji, čiste pasme, s plemenskimi listi, so za oddati pri Em. Supanc, Rogatec.

Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju. Odgovorni urednik: Lic. Edvard Šimic.

Samostojen korespondent

zmožen slov., nemškega in hrv. jezika ter vseh pisarniških del, želi primernega mesta. Ponudbe pod »I. B.« poštno-ležeče Celje. 1

OPOMIN.

Opominjam vsacega, kateri o meni neresnične stvari razširja ali govori, da sem v slučaju ponovitve primoran proti dotični osebi sodnijsko postopati.

Hugo Schmidt,
trgovec
Gosposka ul. 37, Celje.

Laborantkinjo

ki postane po gotovem času učenja lahko definitivna, išče državna bakteriološka stanica v Celju. Domačinke s primerno predizobrazbo naj se javijo pri šefu stanice v bolnici. 3-1

Išče se učiteljica

za glasovir, za dve početnici. Naslov 332 v upravi. 3-1

Za popoldanske ure se išče
absolventinja trg. ali mešč. šole
k dvema deklicama. Nadziranje in pomoč pri nalogah in učenju. Naslov v 337 upravništvu. 2-1

LA. PORTLANDCEMENT

dobavlja 8-4

»GRADIVO« trgovačko društvo

ZAGREB, Bogovičeva ulica br. 3.

Brzjavni: Gradivo. Telefon 555.

URADNO PREDPISANE**VSTOPNICE**

za razne veselice, gledal. predstave, koncerte in druge prireditve se

dobe v vsaki množini blok (100 list.) paginiran

po 3 Din

v Zvezni tiskarni v Celju

Največje, domače elektrotehnično podjetje:

ELIN družba za elektrotehnično industrijo d. z o. z.

Elin gradi električne centrale in omrežja;
Elin proizvaja in dobavlja vse električne stroje in elektrotehnične aparate in izdelke;
Elin projektira brezplačno vse naprave in obrate, ki so v zvezi z elektriko.

Tehnične pisarne in zaloge:

Ljubljana, Dunajska cesta, Palača Ljublj. kreditne banke.

Maribor, Vetrinjska ul. 11.

1321 25-25

P. n. občinstvu naznanja umetniški atelje

A. ČERNE, Celje

Ljubljanska c. 10, da izvršuje oljnathe slike za isto ceno kot navadne, povečane po vsaki fotografiji na podlagi moje iznajdbe, ki je bila patentirana pred leti v večjih državah.

Se priporoča z odličnim spoštovanjem

A. ČERNE, umetni slikar in fotograf.